

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

KABINET MINISTRA

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

T: 01 471 23 73

F: 01 471 29 78

E: glavna.pisarna@mors.si

www.mo.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE

gp.ukom@gov.si

Številka: 092-55/2012-70

Datum: 02.02.2015

Zadeva: Predlagam.vladi.si - 6332-353 - Predlog, da v duhu varčevanja Slovenija izstopi iz zveze Nato - odgovor Ministrstva za obrambo

Zveza: Dopis UKOM št. 092-353/2014/1 z dne 30. 12. 2014

V zvezi s predlogom na spletnem orodju predlagam.vladi.si – predlog 6332-353, v katerem avtor predlaga, da Slovenija v duhu varčevanja izstopi iz zveze NATO, umakne vse vojake in druge javne uslužbenke z vojaških misij ter ponovno uvede obvezno služenje vojaškega roka, vam v nadaljevanju posredujemo naslednji odgovor:

Predlog za izstop Republike Slovenije iz Nata predstavlja sicer legitimno razmišljanje v okviru demokratične družbe, vendar menimo, da sam izstop iz Nata ne predstavlja rešitve za zmanjšanje obrambnih izdatkov. Prav nasprotno. Izven Zavezništva bi bila raven varnosti Republike Slovenije nižja, obrambni izdatki pa bi bili večji.

V nadaljevanju izpostavljamo predvsem najpomembnejša dejstva, ki utemeljujejo upravičenost in smotrnost našega članstva v Natu.

1. Referendumska odločitev in večinska politična podpora

Po osamosvojitvi Republike Slovenije je postalo članstvo v Natu, poleg članstva v Evropski uniji, osrednja zunanje politična prioriteta vseh vlad. Novembra 2002 je bila Republika Slovenija na vrhu Nata v Pragi povabljena, da začne pristopne pogovore za članstvo. Na referendumu v marcu 2003 je več kot 66 % volivcev podprlo naše članstvo v Natu. K visoki referendumski podpori je prispevala tudi podpora večine političnih strank, predsednika republike in drugih institucij. Navedeno kaže na visoko stopnjo soglasja in podpore vstopu Republike Slovenije v Nato, tako nosilcev političnega sistema kakor tudi državljanov Republike Slovenije.

Konsenz o načinu zagotavljanja nacionalne varnosti v sistemu kolektivne obrambe se kaže tudi v Resoluciji o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije, ki jo je Državni zbor Republike Slovenije sprejel 2010 in v kateri predstavlja kolektivna obramba v okviru Nata enega ključnih elementov zagotavljanja nacionalne varnosti, stabilnosti in obrambe.

2. Zagotavljanje ravni varnosti Republike Slovenije znotraj Zavezništva

Članstvo v Natu Republiki Sloveniji zagotavlja varnostne garancije, ki nam kljub majhni verjetnosti konvencionalnega napada na državo, omogočajo opustitev koncepta samozadostnosti pri zagotavljanju nacionalne obrambe. Po sprejemu v Nato je Republika

Slovenija lahko zmanjšala obseg Slovenske vojske, obenem pa nenehno izboljšuje njeno usposobljenost in opremljenost.

Republika Slovenija je v Zavezništvu aktivna pri oblikovanju in izvajanju politik Nata. Čeprav je splošni vpliv Republike Slovenije v mednarodnem varnostnem okolju povezan z njeno gospodarsko in vojaško močjo, nam članstvo v Nato daje vzvod, s katerim lahko uveljavimo svoje varnostne interese.

Članice Zavezništva suvereno sprejemajo odločitve o svoji varnostni politiki, je pa članstvo v Natu pri tem najpomembnejša predpostavka. Kakor vse druge članice Nata tudi Republika Slovenija sama sprejema odločitve o nakupu oborožitve v skladu s proračunskimi možnostmi in sama določa sile za sodelovanje v mednarodnih operacijah in misijah na nabornih konferencah Nata, potem ko sprejme ustrezne politične odločitve na podlagi lastnih in kolektivnih interesov. Slednji so izraženi z odločitvami Zavezništva, kadar je doseženo soglasje vseh članic. K realizaciji teh odločitev pa zaveznice prispevajo vsaka po svojih zmožnostih.

Republika Slovenija sodeluje v mednarodnih operacijah in misijah, kot kredibilna in odgovorna članica mednarodne skupnosti in ne samo zaradi članstva v Natu. Kot država, ki trenutno ni vojaško ogrožena, ima naša državo moralno dolžnost, da v okviru svojih moči v sodelovanju z zaveznicami in partnerji aktivno prispeva pri zagotavljanju varnosti v tistih delih sveta, ki nimajo stabilnega varnostnega okolja. To velja tudi za območja, na katerih sodelujemo v mednarodnih operacijah in misijah. Poleg vojaških zmogljivosti Republika Slovenija sodeluje v mednarodnih operacijah in misijah tudi s civilnimi projekti. Da članstvo v Natu ni neposredno povezano z udeležbo v mednarodnih operacijah in misijah, ne navsezadnje kažejo tudi primeri Finske, Švedske ter več drugih nečlanic Nata, ki so imele npr. v Afganistanu v preteklih letih po nekajkrat več pripadnikov svojih vojska kot Republika Slovenija.

3. Finančno breme zagotavljanja varnosti

Ministrstvo za obrambo nikakor ni imuno na vplive finančne in gospodarske krize. Ključni planski dokument na obrambnem področju, ki določa cilje in ključne usmeritve delovanja in razvoja obrambnega sistema RS v srednjeročnem obdobju je Srednjeročni obrambni program 2013 – 2018 (SOPR 2013-2018), ki ga je sprejela Vlada RS 1. 2. 2013. Vlada je s potrditvijo SOPR 2013-2018 zagotovila, da naj bi se obrambni izdatki, glede na okrevanje gospodarstva in posledično rast BDP, do leta 2018 postopoma zviševali (iz 1,13 % BDP v letu 2013 na 1,18 % BDP v letu 2018). Vlada zaradi trajajoče krize s SOPR-om sprejete usmeritve ni uresničevala, vpliv finančne krize v RS pa se je odražal ravno nasprotno, na zniževanju obrambnih izdatkov. Ti so se iz 1,65 % BDP v letu 2010 znižali na 1,09 % BDP v letu 2013. V nominalnih zneskih to pomeni zmanjšanje iz 582 milijonov evrov (2010) na 382 milijonov evrov (2013), oziroma za eno tretjino. Trend zmanjševanja obrambnih izdatkov se na podlagi sprejetih proračunov za 2014 in 2015 nadaljuje

Članstvo v Natu ne prinaša le finančnih obveznosti, pač pa je potrebno denar, ki ga Republika Slovenija plačuje za delovanje Nata, obravnavati podobno kot sredstva namenjena Evropski uniji. Iz Natovih proračunov se financirajo zmogljivosti, ki jih uporablja tudi Republika Slovenija. Med drugim se sofinancira tudi posodobitev letališča v Cerkljah ob Krki. Članstvo v Natu omogoča Republik Sloveniji tudi varovanje zračnega prostora s prestreznimi letali v okviru zavezniških mehanizmov. Gre za izredno pomembno zavezniško pomoč, saj bi bili drugi načini varovanja slovenskega zračnega prostora politično in finančno težko uresničljivi.

Na podlagi navedenega je ključna ugotovitev, da v sodobnem, kompleksnem in nepredvidljivem varnostnem okolju, v katerem prevladujejo asimetrične grožnje in so finančni viri za razvoj potrebnih vojaških zmogljivosti bolj omejeni, nobena država ne more zagotavljati svoje varnosti

in obrambe sama. Zato je nujno potrebno povezovanje in partnersko sodelovanje. Za uživanje pravic in ugodnosti, ki izhajajo iz članstva v Natu, mora Republika Slovenija prevzeti tudi odgovornosti in prispevati v Zavezništvu po načelu sorazmerne in pravične delitve bremena ter zavezniške solidarnosti. Članstvo v Natu Republiki Sloveniji omogoča zagotavljanje varnosti pod ugodnejšimi pogoji, kakor če bi si varnost zagotavljala sama. Nacionalna obramba Slovenije je zagotovljena s kolektivno obrambo v okviru Nata. Nacionalna varnost, ki jo Republika Slovenija zagotavlja tudi s članstvom v Natu, predstavlja okvir, ki omogoča temeljne pogoje za socialni in gospodarski razvoj družbe.

S spoštovanjem,

mag. Miloš Bizjak
državni sekretar

Poslano:

– naslovník.

V vednost:

– DOP.